

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

СУБОТА, 11 грудня 2004 року

№ 235 (3485)

ФОТОФАКТ

Львівський телевізійний завод «Електрон» налагодив виробництво перших двох моделей — з плоским і напівплоским кінескопами діагоналлю 54 см. У планах підприємства — збільшення обсягів виробництва (до восьми тисяч штук на місяць), освоєння всіх типорозмірів — від 37 до 72 і 82 см.

На знімку: нові телевізори демонструє менеджер заводу Наталя Булат.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

НЕЗАГОЙНА РАНА НАШОГО НАРОДУ

Утретє у столиці вчора зібралася міжнародна конференція «Голодомори в Україні: геноцид і опір». Розпочалася вона молебнем у пам'ять безневинно убієнних владою селян. В основному в південних і центральних областях нашої Батьківщини. Голова Асоціації дослідників голодомору, народний депутат Левко Лук'яненко у своїй доповіді зазначив, що геноцид, який стався у 1932—1933 роках, — незагойна рана нашого народу.

У Полтаві нещодавно також вшанували пам'ять жертв політичних репресій 30-х років та голодомору. До пам'ятника жертвам сталінських репресій в урочищі Триби біля обласного центру прийшли сотні людей, у тому числі керівники області й міста. Бо саме тут, у сосновому лісі, у 30-ті роки відбувалися масові розстріли полтавчан. Тут перепоховано останки жертв більшовицького режиму. Прийшли, щоб пом'янути своїх рідних, яких ніколи не довелося бачити, щоб ніколи більше не повторилася така трагедія на нашій землі.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

АКТУАЛЬНО

Вишеградська група сподівається...

Днями у Кракові відбулося засідання глав урядів країн — учасниць Вишеградської групи (Польщі, Чехії, Словаччини та Угорщини). Під час цього засідання учасники висловили надію, що наступний тур голосування, який має бути проведений за присутності міжнародних спостерігачів, буде віддзеркаленням волі українських виборців. Урядовці підкреслили істотну роль Верховної Ради України у забезпеченні відповідного правового поля для подолання політичної кризи в Україні. У прийнятій на зустрічі декларації висловлено підтримку всіх сил в Україні, які прагнуть «мирного, результативного й довгострокового її вирішення на принципах верховенства права і територіальної цілісності».

110 спостерігачів із Німеччини

В Україні триває підготовка до здійснення дотепер найбільшої місії спостереження за виборами. Очікується приїзд близько 1000 спостерігачів з держав—членів ОБСЄ. Вони мають простежити за перебігом виборів від голосування до підрахунку результатів у всіх регіонах країни. Місію спостереження очолить німецький дипломат, колишній посол Герт-Гінріх Аренс, котрий з серпня перебуває в Києві. Підтримку йому надає команда експертів з питань виборчого права від ОБСЄ, котра на місцях координує свої спостереження за виборами з іншими організаціями, зокрема з Європарламентом та ПАРЄ. Спостереження за виборами на всьому просторі ОБСЄ від Ванкувера до Владивостока — одна з головних сфер діяльності цієї організації.

Міністерство закордонних справ ФРН надсилає до України 110 спостерігачів. У рамках місії від ОБСЄ вони спостерігатимуть за повторним голосуванням другого туру президентських виборів у всій країні та проведуть в Україні один тиждень з 22 по 29 грудня. Про це повідомив відділ преси МЗС ФРН.

НАТО і Росія єдині в думці

У спільній заяві Ради НАТО—Росія, прийнятій за підсумками засідання Північноатлантичної ради альянсу в Брюсселі, серед іншого, відбита загальна позиція сторін щодо ситуації в Україні. Саме цими словами розпочав свій перший короткий брифінг Генсек НАТО Яап де Хооп Схеффер. «Ми задоволені тим, що в Україні ситуація розвивалася без насильства і що український народ вільно виявив свою волю. Це — головне досягнення», — наголосив Генсекретар.

У заяві сказано: «Стосовно ситуації в Україні, ми взяли до відома кроки, вчинені всіма сторонами, спрямовані на розв'язання політичної кризи відповідно до принципу верховенства закону і конституційних норм України. Ми закликали всі сторони продовжувати уникати застосування насильства чи підбурювання до нього, утримуватися від залякування виборців і працювати над забезпеченням вільного і справедливого виборчого процесу, що відбиває волю українського народу. Ми підтвердили нашу підтримку незалежності, суверенітету, територіальної цілісності і демократії в Україні. Це життєво важливо для загальної і неподільної безпеки і стабільності для всіх», **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Жак-Луї Давід (1748—1825 рр.).

Клятва Горацціїв (1784 р.)

Лувр, Париж.

Борги зростають, а тепла вода — «всихає»

У Вінниці перестали освітлювати вулиці: через борги енергетики від'єднали від мережі підприємство «Облсвітло», яке станом на 1 грудня ц. р. заборгувало підприємству «Міські електромережі» 914 тисяч гривень. Теплопостачальні організації тільки на 30 відсотків розрахувалися за використаний газ. За такого низького рівня оплати ДК «Газ України» може не виділити ліміти на блакитне паливо, і місто опиниться не лише у темряві, а й у холоді. 8 грудня у квартирах вінничан уже відключили гарячу воду, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

Продовження теми на 3-й стор.

У НОМЕР

Хабарництво в системі освіти, у промисловості, на транспорті...

На підкуп чиновників йде 2—2,5 відсотка прибутку українських підприємств. Таке пролунало під час чергового засідання Всеукраїнської громадської організації «Антикорупційний форум».

За 11 місяців цього року органами внутрішніх справ розкрито 15 тисяч 100 злочинів у службовій сфері, кожен п'ятий — зумовили хабарі. Члени «Антикорупційного форуму» зазначали, що найбільшого розмаху хабарництво набуло в системі освіти, промисловості, кредитно-фінансовій сфері, на транспорті та в енергетиці. Учасники засідання звертають увагу Кабінету Міністрів на недостатньо прозорий характер бюджетного процесу, наявність значної кількості податкових пільг, які ставлять у нерівні умови суб'єктів господарювання, створюючи грунт для зловживань, скорочуючи видатки на фінансування соціальної сфери.

Помста чи випадковість?

Здійснено напад на депутата Дніпропетровської міської ради, колишнього директора колективного підприємства «Центральний ринок «Озерка» Григорія Єфіменка. Депутата зі струсом мозку й ушкодженням коліна доставлено в лікарню. Пораненьзазнали й охоронці потерпілого. Нападників наразі затримати не вдалося.

У місті мало хто сумнівається: у весняні приватизації одного з найбільших в Україні ринків не все чисто, **повідомляє наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.**

ПЕРЕДПЛАТИВ І ВИГРАВ

Своє прізвище в газеті прочитав удруге

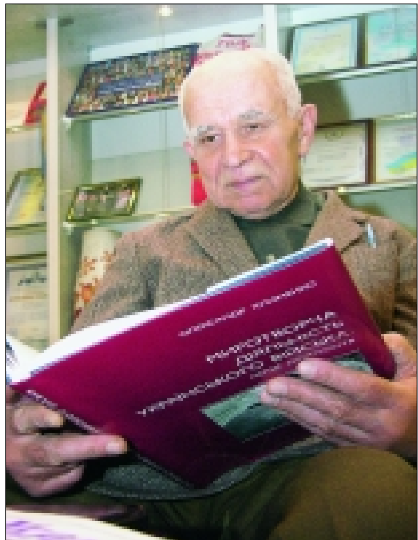

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

— Газету «Голос України» передплачую вже понад десять років, а копії квитанцій надсилаю до редакції. Потім стежу за списком переможців розіграшу подарунків серед передплатників. Був приємно здивований, коли років п'ять тому виграв мішок цукру. Цього разу, у номері 231 за 7 грудня, знову побачив себе у списку щасливчиків. Мені дістався фотоальбом Олександра Клименка «Миротворча діяльність українського війська», — ділиться киянин Олексій Стась.

На заводі імені Артема Олексій Васильович пропрацював тридцять п'ять років — був полірувальником, слюсарем, пресувальником... Нині наш призер на заслуженому відпочинку, а про все, що в світі робиться, дізнається з улюбленої газети. Читати починає зі сторінки «Політика». Каже, що у сьогоднішніх виборчих баталіях довіряє лише «Голосу», тільки в ньому знаходить правду.

12 грудня в Україні без істотних опадів, 13 грудня вночі у західних та північних областях, вдень у більшості областей пройде невеликий сніг. Температура вночі 0—6 градусів морозу, на сході — до 9 градусів морозу; вдень — від 3 градусів морозу до 4 тепла.

Приємно, що не боїтеся

Я ВАМ ПИШУ...

«Голос України» передплачую протягом кількох років. Завжди читаю із задоволенням, а новини переповідаю друзям. Приємно, що ви не боїтеся називати речі своїми іменами й пишете правду. Цікаві всі рубрики: «Сім'я», «Право», «Політика», «Новини», «Діалог», «Суспільство».

Дуже добре, що в газеті друкуються закони, прийняті Верховною Радою. Адже часто наша біда в тім, що ми не знаємо своїх прав.

Раїса КАПУСТЕНКО.

Дніпропетровськ.

Віктор Ющенко прогнозує понад 60% голосів на свою користь під час переголосування другого туру виборів президента

ПОЛІТИКА

Указ Президента України Про присвоєння В. Литвину звання Герой України

За визначні особисті заслуги перед Україною у розвитку державного будівництва, реформуванні політичної системи, утвердження ідеалів громадянської єдності та злагоди в суспільстві **постановляю**:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена Держави Литвину Володимиру Михайловичу — Голові Верховної Ради України.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 9 грудня 2004 року.
№ 1459/2004.

ВРОЖАЙ-2005

ОЗИМІ — ЯК НА ЗАМОВЛЕННЯ

Нинішньої осені селяни Дніпропетровської області засіяли 405 тисяч гектарів озимих, що майже на 10 відсотків менше, ніж торік. Однак теперішні озимі, каже начальник облсілгоспроду Олександр Любович, чи не всі в значно кращому, мало не бездоганному стані. За останні 10—12 років ще жодного разу вони не давали таких оптимістичних надій, як нині. Це стало можливо завдяки зусиллям аграрників та підтримки їх тим, що дешевше відпустили мінеральні добрива, підготували добротний насіннєвий матеріал. Поки що не засмучує селян і погода. Тільки б не наврочити, кажуть вони, **повідомляє наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.**

Бояться гласності

Кіровоградські журналісти збираються судитися з міською владою. Приводом до такого кроку стало рішення міськвиконкому про обмеження присутності представників мас-медіа на його нарадах та засіданнях. Згідно з прийнятим рішенням на кожний владний захід для його висвітлення керівництво газет і телеканалів має отримати спеціальний дозвіл у керуючої справами міськвиконкому Віри Сухопарової. Що можуть приховувати від громади міста його керівники, залишається тільки гадати.

Представники кіровоградських видань звернулися по юридичну консультацію й отримали відповідь, що своїми діями міськвиконком порушує закони України «Про інформацію» та «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», згідно з якими журналіст має вільне, а не нормоване право на одержання, використання, поширення відкритої за режимом доступу інформації, а також має право відвідувати органи державної влади, місцевого самоврядування, підприємства та бути прийнятим їх посадовими особами. В ухваленому виконкомом рішенні кіровоградські журналісти вбачають також порушення ч. 1 ст. 171 Кримінального кодексу України, де йдеться про створення перешкод журналістам у виконанні їхніх професійних обов'язків, що вже тягне на більш серйозну відповідальність.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Помилкова тривога

На Південно-Українській АЕС сталося відключення турбогенератора першого енергоблока від енергосистеми України. Причина — помилкове спрацьовування захисту турбіни без реальної зміни рівня в конденсаторі. Після усунення порушення перший енергоблок знову включено в роботу. У перехідному режимі умови безпечної експлуатації не порушили.

Ця подія відповідно до міжнародної шкали ядерних подій класифікована нульовим рівнем і не вплинула на радіаційну обстановку прилеглої території. Устаткування другого і третього блоків атомної станції працює без зауважень у заданому режимі, **повідомляє наш миколаївський кореспондент Олена ІВАШКО.**

У НОМЕР

Потрібно шукати шляхи порозуміння і співпраці

Одеса. Наметове містечко прихильників кандидата в президенти Віктора Ющенка, котре з 23 листопада було розгорнуте на площі перед будинком облдержадміністрації, припинило свою діяльність. Спочатку обласний штаб «помаранчевих» вирішив перенести його в більш людне місце — на Соборну площу. Та після переговорів з прихильниками Віктора Януковича, які погодилися згорнути своє наметове містечко на Думській площі навпроти міськради, це рішення переглянуто. Відтепер в Одесі не буде наметів жодної зі сторін.

Георгій ВОРОТНЮК.

Львів. Обласне управління у справах захисту прав споживачів підтримало народне волевиявлення і оприлюднило звернення до підприємців і виробників: «Розуміючи політичну ситуацію, просимо не зупиняти діяльність своїх виробництв, безперебійно людей забезпечувати роботою, ринок — товарами, бюджет — коштами. Закликаємо всіх працювати із подвоєною енергією на благо нашого народу».

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Київ. На позачерговій сесії Київської обласної ради її голова Микола Приймаченко подав заяву про дострокове складення своїх повноважень. І запропонував обрати головою обласної ради Анатолія Засуху. З 56 присутніх на сесії депутатів за цю пропозицію проголосували 42. Отже, Анатолій Засуха, нинішній голова облдержадміністрації, став і головою обласної ради. Першим заступником голови облради обрано М. Приймаченка.

Утім, у статті 120 Конституції України сказано: «Члени Кабінету Міністрів України, керівники центральних та місцевих органів виконавчої влади не мають права суміщати свою службову діяльність з іншою роботою, крім викладацької, наукової та творчої у позаробочий час, входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства, що має на меті одержання прибутку».

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Луганськ. Тут створюються міські та районні комітети із захисту Конституції, прав людини та єдності України. Нині працює вже понад двадцять таких організацій. На думку голови Луганської облдержадміністрації Олександра Єфремова, в регіоні склалася ідеальна система взаємовідносин влади і населення. Вважається, що ця громадсько-політична структура зможе кваліфіковано й системно захищати конституційні права і свободи мешканців регіону.

Алла АНТИПОВА.

Шановні освітяни і науковці України!

Організаційний комітет з підготовки установчого з'їзду Громадської Ради освітян і науковців України повідомляє, що, враховуючи пропозиції із регіонів та соціально-політичну ситуацію в державі, проведення з'їзду переноситься з 18 грудня 2004 року на 28 січня 2005 року.

Станіслав НІКОЛАЄНКО, голова оргкомітету.

Впевненість у переконливій перемозі

Під час переголосування другого туру президентських виборів Віктор Ющенко планує отримати 60 відсотків голосів. Про це він повідомив на своїй прес-конференції.

За словами В. Ющенка, більше уваги приділятиметься засобам масової інформації, оскільки «розширився доступ до центральних теле- і радіоканалів». Водночас він упевнений: рівень фальсифікацій буде значно менший. Це передусім пов'язано з тим, що виконано основні завдання, які ставила перед собою опозиція: «уряд, Генпрокурор, голови Нацбанку та ЦВК — у відставці».

Крім того, В. Ющенко повідомив, що, ймовірно, в суботу або неділю вилетить до австрійської клініки для проведення обстеження, про результати якого обов'язково поінформує громадськість. Бо «все, що зі мною сталося (отруєння), — це акт політичної розправи, — наголосив він. — Метою, безперечно, було моє вбивство». І не виключив, що результати обстеження стануть відомі вже найближчими днями.

Політреформа потребує розширення прав регіонів

Кандидат на пост президента України Віктор Янукович вважає, що прийняття політичної реформи — важливий крок у напрямі демократизації держави. **Як повідомив УНІАН**, таку думку він висловив під час перебування в Донецьку.

Політична реформа, за словами В. Януковича, була і залишається принциповим напрямом діяльності очолюваної ним Партії регіонів, і він брав активну участь у процесі її становлення.

Водночас кандидат у президенти підкреслив, що політична реформа не може здійснитися разовим голосуванням у парламенті. «Це — довга і кропітка праця, що потребує спільних зусиль законодавчої і виконавчої гілок влади». І додав: «Реальним продовженням розпочатого процесу має стати розширення прав регіонів, реалізація на практиці принципу їх самодостатності, створення умов для того, щоб регіони змогли розкрити свої можливості — промисловий, економічний і культурний потенціал. Бо з регіонів видніше, як вирішувати конкретні питання розвитку інфраструктури і роботи соціальної сфери».

Хто волів перефарбувати помаранчеву революцію у криваву?

Тема поведінки правоохоронних органів у пікові дні помаранчевої революції знову посіла чільне місце у повідомленнях інформагентств. Не менш, ніж тоді, коли учасники протестних акцій стривожено очікували, чи справдяться чутки про застосування владою силового варіанта, чи зважаться силовики перефарбувати одну з помаранчевих ночей у кривавий колір. І це попри те, що на той час уже мали відомі рішення ВР і Ради національної безпеки та оборони України про заборону застосування сили проти учасників політичних акцій.

«Незважаючи на ці рішення, командувач ВВ МВС генерал-лейтенант внутрішньої служби Попков С. В. 28 листопада о 22 год. 50 хв. віддав злочинний наказ привести військові оперативні частини та резерв Київського гарнізону в повну бойову готовність і отримати зброю та бойові набої до неї, — написав тоді у своєму депутатському зверненні на ім'я Президента України парламентарій-полковник Григорій Омельченко. — Начальник Управління Кримського територіального командування генерал-майор Конопляник С. В., чиї військові частини розташовані у м. Васильків Київської області, вивів частину за межі дислокації. Але колону з військовими заблокували учасники політичної акції».

Далі в документі депутат на підставі отриманої інформації дійшов думки, що ці генерали вийшли з підпорядкування і міністра внутрішніх справ, і Верховного Головнокомандувача Збройних сил України, а тому вимагав негайно звільнити цих чинів з посад і порушити проти високопосадовців кримінальну справу за ознаками військових злочинів та злочину проти основ національної безпеки України.

Реакція гаранта, «палкого прихильника мирного врегулювання революційних процесів у рамках плідних багатосторонніх переговорів» не забарилася. Шокуючу інформацію перед протестантами на майдані Незалежності оприлюднила «залізна леді» Тимошенко: Леонід Кучма вирішив підвищити генерала Попкова — призначив його заступником міністра внутрішніх справ! Одинадцятим чи дванадцятим заступником, адже досі пан Білоконь уже мав з десяток таких, у тому числі три (!) перші заступники!

Й ось днями ми нарешті почули офіційний голос і самих силовиків. У відповіді на депутатський запит один із заступників голови СБУ підтвердив про віддання командувачем ВВ генералом Попковим усного наказу відповідно до якоїсь директиви МВС. СБУ встановило, що частини Київського гарнізону справді отримували стрілецьку зброю і патрони, а дисковані у Василькові підрозділи зі складу Кримського територіального командування ВВ МВС України були приведені у бойову готовність, завантажені в автотранспорт і скеровані на виїзд за межі частини.

Отже, 28 листопада внутрішні війська МВС таки були підняті проти мирної акції протесту в Києві? Відповіді чекають від військової прокуратури Центрального регіону, куди СБУ направила напрацьовані матеріали.

Після цього інтернет-сайт «Обком» оприлюднив повідомлення прес-центру внутрішніх військ МВС, з якого довідуємося, що 28 листопада командувач ВВ Сергій Попков лишень «здійснив вибіркову перевірку готовності частин Київського гарнізону до дій за призначенням» і що «згідно з планом вихід за межі військових містечок не здійснювався».

Отакі політико-силові маневри.

Анатолій БЕНЬ.

Олександр Іщенко, шахтар: «У ПЕКЛІ Я ВЖЕ ПОБУВАВ»

Прийняти душ після зміни Олександрові Іщенку, гірничому робітникові очисного вибою шахти «Південнодонбаська №1», випало лише через дванадцять годин. І не в рідній лазні, а в опіковому відділенні Донецького інституту невідкладної та відновної хірургії АМН України. Олександр — один із потерпілих внаслідок аварії, яка сталася у середу ввечері.

— Перше, що я бачив, — іскри, — згадує гірник. — Ще подумав: мабуть, кабель «стрельнув». Потім — ударна хвиля. Полум'я я не бачив, лише іскри. Все плавиться, очі заплющив. Лампу, каску збило. Ще добре, я у рукавицях був, руки не згоріли. Ліг обличчям у «мачмалу» (мокрий штиб), відійшов трохи. Виходили втрьох: я, Сергій Бєлоножко і Василь Гребенік. Ішли по наших стрічках, кілометра півтора до нульової стрічки. Там на нас чекали чоловік десять. Зібралися разом і вийшли на поверхню. Перше, що зробили, — влаштували перекур. А потім до медпункту. Я сказав жінці, що побував у пеклі.

Дружина Олександра Лариса дізналася про аварію о другій ночі. Уже вранці була в лікарні. Найбільше, каже, вразило, що на обличчі чоловіка згоріли вуса. Інтенсивне лікування потерпілих почали з перших хвилин надходження до відділення, гігієнічні процедури (а шахтарів доставили у брудних робах) відклали на ранок.

Василь Гребенік працює під землею двадцять років, але не пригадує таких аварій. «Бувало, шматок породи чи вугілля випаде, але це я не вважаю за аварію», — каже гірник. Під час вибуху йому дуже обпекло руки, і включитися в саморятувальник допомагав напарник Сергій Бєлоножко. Тепер вони лежать поруч у палаті. «Ні з того ні з сього штовхнуло щось у спину, відкинуло, — розповідає Сергій. — Упав, ударився головою сильно, каска злетіла. Вона все одно прив'язана на ремені. І всюди полум'я, горить по виробці. Дивлюся, пробивається світло «коногонки». Знайшли один одного із Василем Степановичем за голосом. І стали помаленьку виходити».

— За ніч до нашого опікового центру було доставлено 19 потерпілих, — сказав директор Інституту невідкладної та відновної хірургії Владислав Гринь. — Четверо у вкрай тяжкому стані, із них двоє — у критичному стані. 9 пацієнтів у тяжкому стані, шестеро — у стані середньої тяжкості. У всіх опіки різного ступеня, у тому числі — опіки дихальних шляхів, бо вибух стався у замкненому просторі. Є переломи. Все необхідне для надання допомоги у нас є. Поперше, інститут має недоторканний запас медикаментів для екстрених випадків; подруге, управління охорони здоров'я обласної держадміністрації долучило Фонд соціального страхування від нещасних випадків, який профінансував лікування шахтарів.

Начальник обласного управління охорони здоров'я Олександр Аніщенко в інтерв'ю кореспонденту «Голосу України» запевнив, що сили й засоби для врятування потерпілих залучено. Ще 11 гірників перебувають в обласній лікарні профзахворювань. «Там люди із середнім ступенем ушкодження — отруєння чадним газом, — сказав начальник управління. — Все іде за планом: спочатку терапія, потім реабілітація».

Фото Ігоря ТКАЧЕНКА (Укрінформ).

Як уже писала наша газета, 8 грудня близько 21 години на шахті стався спалах метану. Один гірник загинув, 30 доставлено до лікарень. Усього в шахті перебували 285 працівників. На цей час гірничі роботи в шахті зупинено. Розпочато комплексну перевірку стану промислової безпеки всіх гірничих виробок. Востаннє велика аварія на шахті «Південнодонбаська №1» сталася 29 червня 1991 року — тоді внаслідок загоряння конвеєрної стрічки виникла пожежа. Загинули 32 гірники.

Ліна КУЩ.

На знімку: потерпілий шахтар в опіковому центрі міста Донецька.

СПОРТ

«Срібна» увертюра

Плавання. Відень (Австрія). Чемпіонат Європи. Збірна України першого дня турніру здобула срібні нагороди. Чоловіча естафетна команда 4x50 метрів комплексного плавання (В'ячеслав Шершов, Олег Лисогор, Сергій Бреус, Юрій Єгошин) фінішувала другою.

На різних рівнях

Баскетбол. Ліга ФІБА-Європа. Група В. Маріупольський «Азовмаш» отримав свою першу виїзну перемогу в розіграші. В Німеччині наш клуб переграв брауншвейгську «Енергію» — 97:89. 27 очок український колектив приніс Лонг. **Група D.** У домашньому матчі «Хімік» з Південного переграв ізраїльський «Хапоель» — 82:79. У складі господарів найбільше очок набрав Базилевський — 15.

Кубок ФІБА-Європа. Визначилися пари команд, котрі продовжать боротьбу у плей-оф (серія складатиметься з двох зустрічей). У північній конференції МБК «Миколаїв» зіграє з литовським «Шяуляєм» (перший матч на своєму майданчику). Суперником МБК «Одеса» буде клуб «Єврaз» (Росія, Єкатеринбург). Перша зустріч нашого колективу — в гостях. До речі, поєдинки плейоф відбудуться 13 і 20 грудня.

Чудова трійця

Футбол. Бразилець Рональдіньо з ФК «Барселона» (Іспанія) названо найкращим футболістом світу за версією журналу «World Soccer». Другий — француз Тьєррі Анрі («Арсенал», Англія), третій — українець Андрій Шевченко («Мілан», Італія).

Перше коло завершено

Чемпіонат країни. Вища ліга. 15-й тур. 10 грудня.

«Шахтар» — «Іллічівець». 4:1. Голи: Левандовський, 6, Агахова, 56, Матузалем, 85, Дуляй, 88 — Грибанов, 75.

Албанці назвали місця зустрічей

Албанська федерація футболу визначила місця проведення матчів національної та молодіжної збірних Албанії та України. Головні команди 9 лютого зіграють відбірковий матч ЧС-2006 у Тирані, на стадіоні «Qemal Stafa» (вміщує 19 500 глядачів). Початок — о 20.45 за київським часом. «Молодіжки» зустрінуться того самого дня також у столиці Албанії на шістнадцятитисячнику «Loro Boriçi» (початок о 15.00, час київський).

Фото Олександра ВОСКРЕСЕНСЬКОГО.

Підбито підсумки Всеукраїнського конкурсу найкращих вчителів фізкультури під егідою Федерації футболу України.

На знімку: перший віце-президент ФФУ Олександр Бандурко вітає з перемогою Мар'яну Челпанову, вчительку фізкультури СШ № 7 з міста Павлограда.

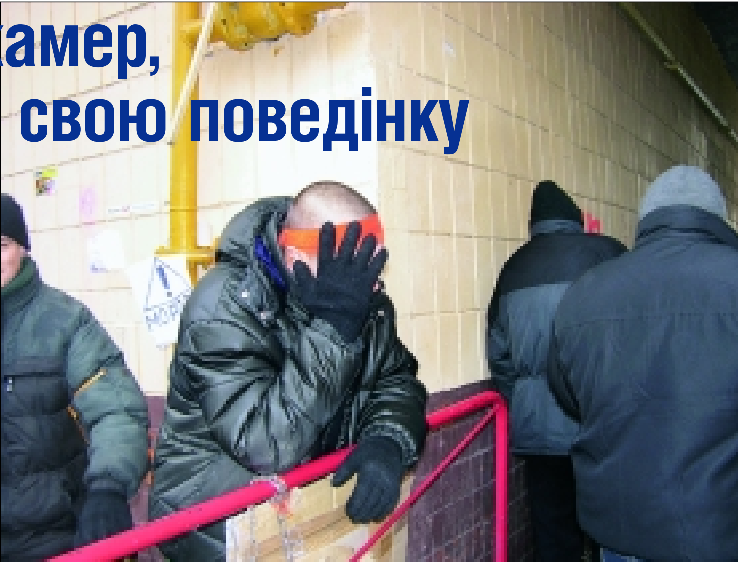
Ховали обличчя від фотокамер, відмовлялися пояснювати свою поведінку

ФОТОРЕПОРТАЖ

Щодня до редакції привозять їжу з району Печерська. Але протягом останнього тижня і до сьогодні цей процес припинили кимось утворені пікети. На пред'явлення накладних на продукти, перепусток чи редакційних посвідчень протестанти відповідали одне: «Вони фальшиві!»

Натовп зупинив наше авто, й у машині почали обшук. Шукали вибухівку, документи, гроші... Досить брудні руки одного спочатку полізли до каструлі з борщем, а потім до котлет. «Контролер» навіть взяв дві однакові пачки соку, довго тримав їх і зробив геніальний висновок: «А оця тяжеліше...». Як наш водій не доводив, що в супі та компоті ні Кучми, ні провокаційних документів, ні самостійців немає, він не повірив. І змусив відкрити капот: «Це шо?» — «Це, друже, двигун внутрішнього згорання...» — «Да? Ну ладно...» І так щодня.

Якось службову машину заблокували: «Це наказ!» «Чий?» — питаємо. «Комітету національного порятунку! А кому це ви їжу везете? Оцим «блакитним»? Не пустимо! Не дамо бандитам їсти!»

Молодики ховали обличчя від фотокамери, відмовлялися пояснити свою поведінку, навіть не показували наказ. Коли один зі страйкарів почав щось говорити, його ж товариші грубо й агресивно відштовхнули його. На нашу адресу звучали звинувачення в політичній заангажованості, нахабності, а з-за спини чулася навіть нецензурщина.

Правду кажучи, одну стриману та свідому людину ми там все-таки зустріли. Олександр Дец — донеччанин, представник Комітету національного порятунку. Він вибачився перед нами за ганебну поведінку своїх же підопічних, і більш-менш вичерпно відповів на запитання:

— Ми діємо за розпорядженням Комітету національного порятунку, маємо офіційний наказ обшукувати машини, що виїздять з воріт адміністрації Президента. Це відбувається через неодноразові спроби провокацій з боку влади: я на власні очі бачив, як під снігом, який звідси вивозила прибиральна машина, знайшли гроші на суму близько ста тисяч доларів. Ви і самі бачили по телевізору документи та гроші, закидані ганчір'ям та сміттям. А чому обличчя ховають? Розумієте, ще з часів СРСР наші люди бояться потрапити на шпальти як бунтівники чи політично-опозиційні особи. Тим паче нині!

Олександр Юрійович чемно попросив пред'явити наші посвідчення і показав своє. А от стосовно розпоряджень, наказів та заборон порадив звертатися до головного корпусу комітету.

Дарія ГОРСЬКА.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ТРАГЕДІЇ, ДРАМИ, КУРЙОЗИ

Тому, що ми разом

Ми можемо вважати себе вінцем творіння. Можемо думати, що на цій планеті ми сильніші за всіх. Можемо вважати себе царями природи. Але, схоже, нашу точку зору поділяють далеко не всі мешканці Землі. Більше того, факти свідчать про те, що багато хто з них вступає з людьми у відкриту конфронтацію. Судіть самі.

Екс-міс ПАР Діана Тільден-Девіс була атакована гіпопотамом, коли каталася на каное заповідними болотами Окаванго в Ботсвані. Раніше ще один бегемот став причиною смерті іншої південноафриканки. Це сталося під час весільної подорожі нещасної жінки.

Річ у тім, що гіпопотами вкрай агресивно реагують на порушення їхньої території і можуть атакувати людину, якщо вона випадково опиниться між берегом і твариною, котра пасеться на заплаві. Нерідко трапляються також випадки нападу бегемотів на човни, які вони приймають за представників свого виду, котрі вторглися в їхні володіння. За деякими даними, внаслідок нападів гіпопотамів в Африці гине щороку більше людей, ніж від атак крокодилів. Якщо зважити на габарити тварини (маса дорослого самця може сягати 4,5 тонни за довжини тіла до 4,5 метра і висоти більш як 1,5 метра) і розмір його іклів (до півметра), то навряд чи варто жартувати з цими милими тваринками.

Про це не подумала вісімнадцятирічна харків'янка, якій забаглося поплавати в басейні місцевого зоопарку. Не звертаючи уваги на хазяїна, дівчина перелізла через огорожу і занурилася у воду. Тритонна самка гіпопотама Маша відразу кинулася на «чужинця». І лише завдяки зусиллям працівників зоопарку, що збіглися на лемент, горе-купальницю удалося врятувати.

До слова, інциденти в зоопарках за участю наших «братів менших» аж ніяк не рідкість. Так, у сафарі-парку Помбії неподалік італійського міста Новара оскаженілий носоріг напав на одного зі служителів зоосаду — уродженця Сенегалу. Замість того, щоб вигнати носорога з вольєра струменем води зі шланга, чоловік заходився виштовхувати броньованого «африканця» із загону голіруч. Носорогові це не сподобалося, він розвернувся і жахливим рогом проломив служителю грудну клітку. Сенегалець помер через два дні.

Раніше в цьому ж таки сафарі-парку розігралася ще одна трагедія. Якось на єгеря напав тигр. Людина і тварина давно знали одне одного, і дика кішка ніколи не виявляла поганої вдачі. На щастя, після численних хірургічних і пластичних операцій єгеря вдалося врятувати.

В Іспанії, у зоопарку містечка Матапосуело, шестеро левів розтерзали на очах у відвідувачів одного зі служителів. 23-річний працівник зоопарку годував тварин і забув зачинити внутрішні двері в клітці, за що й поплатився життям.

Звірі досить часто намагаються тікати з «ув'язнення». Інколи за допомогою технічних засобів. Спробу втечі з велосипедом вчинив ведмідь, якому набридло сидіти в берлінському зоопарку. Клишоногий Хуан, очковий ведмідь з Південної Америки, перепливши на колоді через рів з водою, потім виліз на огорожу. Він уже вхопив припаркований велосипед, але тут його наздогнали співробітники зоопарку. Мітлами вони загнали вуйка в куток, і снайпер вистрілив у нього з гвинтівки, зарядженої транквілізатором.

А в одному з англійських зоопарків двотонний білий носоріг намагався буквально зґвалтувати автомобіль. Чесно кажучи, Шарка (так звуть товстошкірого донжуана) займався сексом зі своєю партнеркою Тіксі. Але поруч з парою зупинилася машина з туристами. Відвідувачі вирішили сфотографувати процес. Але самі мало не стали його жертвою.

Коли автомобіль порівнявся з носорогами, Шарка втратив всякий інтерес до своєї партнерки і побажав зайнятися сексом з машиною. Він вирішив увійти з нею в контакт збоку. «Це був дуже великий хлопчина, і він вочевидь був збуджений. Він підбіг до машини і накинувся на неї. Страшенно хитало», — розповідає водій автомобіля Дейв Алсоп. Весь бік автомобіля розбитий вщент. Представники зоопарку претензій не приймають, посилаючись на те, що Шарка взагалі має репутацію «бабія».

Слід зазначити, що «розмір» неприємностей не завжди пропорційний габаритам тварини. Протягом трьох днів наземні служби ловили пацюка на борту китайського аеробуса. Він прибув до Шанхаю рейсом із Сінгапура. Звірок на очах у пасажирів піднявся трапом до салону лайнера і щасливо переніс переліт. Прибувши до Шанхаю, екіпаж доповів про це керівництву аеропорту. Побоюючись, що пацюк може перегризти проводи і порушити роботу бортових систем, літак відігнали на стоянку і розпочали полювання на гризуна. По всьому літаку розставили десятки капканів з принадою. Простій лайнера за час «сафарі» коштував авіакомпанії чималих грошей.

Не відстають від ссавців і членистоногі. Не так давно полчища річкових раків спричинили зупинення руху на виїзді з автостради неподалік Тоскани. З не з'ясованих поки що причин тварини залишили звичне середовище проживання — болотисту місцину — і рушили підкорювати цивілізований світ. Раки, колись імпортовані в Італію з американського штату Луїзіана, призначалися для кухонь дорогих ресторанів, але тепер завдають безліч клопотів місцевій владі. Вони примудряються тікати з неволі, швидко розмножуються і з'являються великими компаніями у найнесподіваніших місцях. Адміністрація провінції збирається встановити спеціальні огорожі для захисту від нападів тварин.

Усі наведені факти можна пояснювати як завгодно. Недбалістю, необережністю, збігом обставин. Це з нашої, людської, точки зору. Але варіант, що є інша, відмінна від неї позиція, виключати все-таки не варто. Адже людині, як відомо, властиво помилятися.

На знімках: портрет Шарки і Хуан під час утечі.

Артем ДМИТРЕНКО.

ВІСТІ З СУМЩИНИ

Алло! На зв'язку Станова

У селі Станова з'явився перший у Тростянецькому районі універсальний такфосон «Телекарт-101» з міським, міжміським та міжнародним телефонним зв'язком. Це стало можливим завдяки сприянню сумської філії «Укртелекому». Впродовж тижня користування таксофоном селяни дозвонилися до Туреччини, Польщі та Словаччини. А першу зворотну міжнародну розмову вони провели з земляком, який виїхав на заробітки до Іспанії.

На крадіжки «благословила» влада?

Нині каналізаційних люків на колекторах у містах області лишилося менше третини. Решта через приймальні пункти металобрухту відправлено на переплавку. А спровокувала цю «вакханалію» чотири роки тому безпосередньо обласна влада, яка під час будівництва стадіону в Сумах довела регіону рознарядку на здачу 50(!) тисяч тонн металобрухту. Саме відтоді тисячі сумських і заїжджих «металістів» з усіх сил «перевиконують план». Ось останній випадок, який стався у селі Вирівка Конотопського району. Правоохоронцями затримано мешканця Кролевця з 19 каналізаційними люками у причепі легкового авто. Всі вони були «експропрійовані» зальотним злодієм у дворах конотопських багатоповерхівок. Порушено кримінальну справу.

Владислав ЖМУРКОВ.

Газета позеленішала

Відбулася презентація першого спецвипуску газети «Губернская неделя». Її автори інформують читачів про особливості функціонування найважливіших галузей. Кожен спецвипуск, а виходитиме він щодня, — тематичний. Теми: банки, зв'язок, ЗМІ, пошта, міліція, армія. Перший номер присвячено питанням функціонування транспорту. Зокрема, матеріали випуску свідчать, що на його роботу в області політична обстановка істотно не вплинула. Голова наглядової ради об'єднання автовокзалів В'ячеслав Геращенко розвіяв слухи про дефіцит місць в автобусах, що прямують до столиці: «Сьогодні до Києва їдуть десять автобусів на добу, завантаженість становить до 40 відсотків».

Нове видання оформлене в зеленому кольорі, що, на думку редакції, демонструє власну позицію — об'єктивно представляти інформацію читачеві. «Губернская неделя» розповсюджується безплатно на автовокзалах області, але тільки в тому разі, якщо пасажир придбав квиток у касі.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

ХОЛОДНО!

А потім лопнула труба

Майже тиждень залишалися без тепла 133 житлові будинки, 4 школи, два дитсадки Житомира.

Дехто це встиг пов'язати з виборами, але причина, за оцінкою фахівців, нетипова: некоординованість дій міських і обласних служб. Одна з вінницьких організацій одержала дозвіл на встановлення турбіни для виробництва електроенергії. Погодивши це з обласним управлінням меліорації та водного господарства, вона відкрила засув на греблі. Міські служби про те нічого не знали. Зниження рівня води в річці майже на метр створило проблеми з підкачуванням технічної води до найбільшої міської котельні, і її довелося відключити. Повторне включення призвело до того, що лопнула труба великого діаметра на території котельні. Тоді довелося видаляти повітря з системи опалення будинків...

Олексій КАВУН.

Житомир.

Тепло їм лише сниться

Дві третини кіровоградців із минулого четверга залишилися без тепла. Підприємство «Кіровоградтепло», яке обслуговує 70 відсотків мешканців обласного центру, від'єднало котельні через припинення подачі йому газу.

Тепловики пояснюють виникнення критичної ситуації боргами населення. За листопад мешканці міста розрахувалися за надані послуги лише на 15 відсотків, що становить близько трьохсот тисяч гривень. Як каже директор ДП «Кіровоградтепло» Анатолій Таран, підприємство має отримувати майже два з половиною мільйони гривень щомісяця, два мільйони з яких перераховуються компанії «Кіровоградгаз» на закупівлю блакитного палива.

Нині ситуація складається так, що без термінового погашення боргів споживачами за отримане тепло, виправити її неможливо. Про це, зокрема, йдеться у зверненні адміністрації теплозабезпечуючого підприємства до кіровоградців.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Ласкаво просимо у колектив!

Львівський міський центр зайнятості вперше провів ярмарок вакансій для людей з особливими потребами.

На ринку праці нині потрібні токарі, сантехніки, столяри, медсестри і особливо — швачки. Попередній відбір пройшли 22 особи із 49 учасників ярмарку. В центрі зайнятості їм надали профорієнтаційні, юридичні та психологічні консультації. А робочі місця запропонували ЗАТ «Бавовнопрядильна фабрика», швейне підприємство «Силует», виробничо-торговельна фірма «Львів» та інші, повідомляє **наш власний кореспондент Оксана ТЕЛЕНЧІ.**

Столичному метрополітену було тяжко

Щоранку мені доводиться спостерігати виставу, що складається з чотирьох колоритних актів: «зачекаємо», «йдемо», «можливо, вийде», «штурмуємо». Йдеться про те, як сісти у вагон метрополітену пасажирам Святошинсько-Броварської лінії. Якщо на кінцевій станції багато хто чекає наступного поїзда, щоб їхати сидячи, то на «Лівобережній» двері вагона беруть штурмом. Водночас метрополітен залишається найнадійнішим і найшвидшим видом громадського транспорту.

Київський метрополітен в останні дні через великий наплив до міста людей із різних регіонів України був перевантажений. Якщо зазвичай на день метрополітен перевозив 1,5 мільйона пасажирів, то протягом останніх тижнів щодня «підземкою» користувалися більш як 2,5 мільйона осіб — повідомив начальник столичного метрополітену Микола Шавловський. Вечірня «година пік» тривала практично до закриття метро. І часу на те, щоб потрапити в підземку на центральних станціях міста потрібно було удвічі—утричі більше. У зв'язку з великим напливом пасажирів на станціях виставлено додаткову охорону. Через серйозні навантаження щодня на лінію виставляють 540—560 вагонів. І хоча вже сьогодні потік пасажирів значно зменшився, 2—3 резервні вагони «чергують» на кожній лінії.

Тим часом в останні дні в метро не було жодних випадків хуліганства і спроб безплатного проїзду теж не побільшало.

Напевно, столичні гості не встигли опанувати ази цієї науки. А от бачити, як місцевих підлітків робітниці метрополітену «ловлять на гарячому», доводилося. Найпоширеніший спосіб — прилаштуватися за якимось масивним дядьком, удаючи, що кидаєш жетончик, і разом з пасажиром, котрий заплатив, пройти, як єдине ціле — повз недремне око світлоелемента. Його, звичайно, обдурити простіше, ніж чергову, в якої на таких хитрунів око призвичаєне. Як і на тих, хто намагається будь-яку показну «корочку» видати за документ, що дозволяє безплатний проїзд. Специфічною винахідливістю грішать і студенти. Пригадалося, один товариш у роки навчання (нині, до речі, працівник великого київського банку) для цієї мети використовував теку, що ставала «продовженням» попереднього пасажира.

Ольга СРІБНА.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

СУСПІЛЬСТВО

ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Без переможців і переможених

Верховна Рада України зробила все для розв'язання політичної кризи. Народні обранці затвердили не тільки зміни до Конституції, а й прийняли Закон «Про особливості застосування Закону України «Про вибори Президента України» при повторному голосуванні 26 грудня 2004 року».

Зрозуміло, 17 днів протистояння між прихильниками двох кандидатів додали чимало запитань суспільству та правлячій еліті. Ймовірні сценарії розвитку подій розглядалися в широкому форматі. Не виключалося застосування сили з обох боків. Власне тому крок парламентаріїв, які зуміли піднятися не лише над власними пристрастями, але й амбіціями, заслуговує не тільки похвали, а й аналізу.

До речі, політологи уже прагнуть знайти відповіді на деякі запитання, що постали після другого туру президентських виборів. Зокрема, пробують визначити, хто ж вийшов переможцем із цієї конфліктної ситуації. Одні твердять, що переміг чинний Президент Леонід Кучма. Інші віддають пальмову гілку перемоги Голові Верховної Ради Володимиру Литвину. Однак, на наш погляд, дуже влучно сказав у своєму короткому слові на позачерговому сесійному засіданні парламенту глава держави, що не треба ділити наш народ на переможців і переможених.

Насамперед більшість спостерігачів, у тому числі й іноземні, з подивом відзначили формування в Україні повноцінної політичної нації і водночас громадянського суспільства. Постав народ, який захищав не кандидатів у Президенти, а передусім свій вибір. Від сьогодні можна стверджувати: люди, які вийшли на майдани міст і містечок нашої держави, не дозволять владі — хоча б яке прізвище мав Президент — більше нехтувати своїми вимогами.

З другого боку, парламент у цей непростий час довів, що він витримав усі випробування, які випали на його долю. Зокрема, в ті дні, коли органи виконавчої влади фактично були паралізовані й не могли повноцінно виконувати свої функції, Верховна Рада піднялася над протистоянням і своїми рішеннями ввела політичні процеси, деякою мірою доволі стихійні, у річище законності. Безумовно, велика заслуга у цьому Голови ВР Володимира Литвина й тих фракцій, які не дозволили втягнути себе у протистояння. Саме тому й вдалося знайти 402 голоси народних обранців для історичних рішень.

Інший урок грудневих подій полягає в тому, що наразі на повен голос заявили про себе органи місцевого самоврядування, які також зуміли залишитися легітимними органами влади й не дозволили людській стихії вийти з берегів. Отож напрошується висновок: назріла потреба реформування відносин державної виконавчої влади та самоврядування. Саме тому й був проголосований у пакеті законопроект про внесення змін до Конституції, що розширить повноваження місцевої влади, наділить її реальним змістом.

Так коротко можна підсумувати події минулого тижня.

Володимир КОРОЛЮК.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

8 грудня 2004 року у Верховній Раді України.

А за синами йдуть батьки...

*На Львівщині повіяло духом дев'яностих років, коли регіон називали П'ємонтом революції. Політичні аналогії спонукають до роздумів і засвоєння уроків. Про це — розмова нашого кореспондента із соратником В'ячеслава Чорновола — доктором економічних наук, професором **Степаном ДАВИМУКОЮ**. У 1990—1994 рр. він був головою виконкому обласної ради, представником Президента. Нині — начальник регіонального відділення Фонду держмайна України.*

— Степане Антоновичу, спробуймо порівняти події початку 90-х років і нинішні. Що було? Що відбувається нині?

— Передусім відбулася своєрідна «реінкарнація» духу, політичної волі В'ячеслава Чорновола в особистості нинішнього національного лідера Віктора Ющенка. Пропоную інформацію для роздумів. Кілька років тому ми проводили соціологічне дослідження і поставили таке запитання: «Чи ви ідентифікуєте себе з радянською людиною?» Уся територія, яка проголосувала за Ющенка, ідентифікувала себе з радянською людиною в межах п'яти відсотків. А Луганська, Донецька області — в межах 25 відсотків. Висновок: серед народу відбулася консолідація Центральної, Лівобережної України із Західною. 1990 року тільки Західна Україна могла вчинити спротив зовнішньому насиллю і твердо, відкрито висловити своє переконання. А тепер проти тотального насильства, організованого владними структурами, повстала вся староукраїнська етнічна територія.

— Отже, маємо об'єктивний суспільний поступ, незалежний від персоналій нинішніх кандидатів?

— Так. А якби вибори були чесні, то Харківщина, Херсонщина, Дніпропетровщина теж проявили б потяг до консолідації. Тільки Луганщина, Донеччина, Крим, на яких позначилася радянська політика, поки що віддалені від цих процесів.

— На початку 90-х років аналітики констатували: перша шеренга має неминуче впасти. Так і сталося. Один із шеренги — В'ячеслав Чорновіл — упав, на жаль, навіки. Що буде нині?

— Тоді Західна Україна була, в силу революційних обставин, ініціатором державних перетворень. Потужна активність Галичини дала свій результат. Нині проявився абсолютно новий чинник. Це — вплив молоді. Ми її останніми роками вважали за приземлену й меркантильну. Тим часом вона стала носієм правди і справедливості, особливої відданості Україні й демократії. Вона вийшла на передній фронт боротьби. В Європі це було. Наприклад, у Франції в 60-ті роки. Багатомільйонна «вулиця» стане основою нової України. Це — величезна сила, її не можна здолати. На це нове дивовижне явище владі слід звернути особливу увагу. А ще хотів би нагадати: за дітьми стоять батьки. І не дай, Боже, зачепити дитину...

— Повернемося до часів, коли ви очолювали облвиконком. Пригадуєте, скільки було докорів на адресу Чорновола: мовляв, його команда усунула професіоналів, на керівні посади прийшли люди без досвіду. Я вже нині почула від деякого нарікання на кадрове політичне рішення обласної ради. Мовляв, знову повторюється старе...

— Сьогодні дуже важливим є аналіз процесів у світлі використання минулого досвіду. У 1988—1990 роки ми дуже чітко готувалися не лише взяти владу, а й утримати її, ефективно проводити реформаторські, реорганізаційні процеси в регіоні. Працювала велика команда під проводом Західного наукового центру, де ми займалися економікою, вивченням потенціалу краю, закордонного досвіду реформацій. Ми розуміли своє призначення як плацдарму нашої революції. Ми розуміли, що на цьому плацдармі потрібно конструювати повноцінний фрагмент української держави — з відповідними реформами, атрибутами тощо.

— Якими були перші організаційні кроки нової влади на «острові свободи», як тоді називали Львівщину?

— Загалом це було досить культурно. Ми нікого не виганяли. Стара влада виділила нам приміщення. В кабінеті Чорновола фактично діяв цілодобовий штаб. На третьому поверсі був обком компартії, ми працювали на другому і четвертому. Наша позиція визначила лінію Народної ради у Верховній Раді. Народна рада хоч і була в меншості, але нав'язала свої рішення більшості. Були прийняті фундаментальні рішення про атрибути української влади, про час і про землю.

Нас, представників нової влади, критикували. Казали, що потрібно обов'язково використати тодішній кадровий потенціал. Скажу вже з позицій сьогодення. Тоді керівники підприємств і міністерств були пристосовані до адміністративної системи, вони не були менеджерами, не володіли ринковими механізмами. Тому більшість зійшла з арени.

— Але, згадаймо, траплялися випадки волюнтаризму, коли керівника змітав натовп, який діяв начебто від імені трудового колективу. Не можу забути Бориславський фарфоровий завод. Там директора буквально винесли. Прийшов авантюрист, збаламутив людей. Досі пам'ятаю синій ніс п'янички, якого старий директор звільнив, а новий запросив очолити охорону. А ще пригадую «крилатий» вислів одного керівника. Він сказав, що йому байдуже, якими лікарями є його підлеглі, аби лиш були патріотами.

— Схожа ситуація була на одному із заводів «Електрону». Нам довелося жорстко воювати із явищем, коли політичні амбіції підмінювали професіоналізм. Ми відновлювали звільнених керівників, виступали проти певних політичних обвинувачень. З точки зору сьогодення, скажу, що нам тоді треба було значно серйозніше здійснювати пошук молодих менеджерів.

Хочу повернутися до звинувачень, які лунали на адресу Чорновола і мою також. Мовляв, нові керівники не мають досвіду і тому — приречені. Тодішній перший секретар обкому компартії казав, що нова влада протримається лише сто днів. Але такі люди, як Чорновіл, брати Горині, котрі пройшли вишкіл політичної боротьби, глибоко вивчили демократичні засади західного світу і при цьому добре знали внутрішнє життя свого народу, були найбільш підготовлені до процесів демократизації і до впровадження цих механізмів в Україні. Я їх вважаю професіоналами вищого гатунку на той момент. Бо ніхто із партійних лідерів не був готовий до перемін. Вони виконували чітко визначені ролі у старій системі і не могли вийти за їх межі.

— Львів відіграв доленосну в Україні роль і після путчу...

— Ми «взяли» обком компартії на четвертий день після гекачепе. Трохи запізнилися. На жаль, багато документів було вже знищено. Але саме тоді на три дні взяв відпустку начальник секретного відділу обкому і він не встиг знищити перфострічки документів, які підтверджували роль партійних органів у організації гекачепе. Ми розшифрували їх і передали матеріали в Київ і в Росію — Борису Єльцину. Саме на підставі тих документів були заборонені компартії і в Росії, і в Україні.

У той час ми ухвалювали форсовані рішення, які утверджували демократичні засади. Згадайте рішення про департизацію, деідеологізацію підприємств, виробництва. Нині такі рішення вже не є актуальними. Але актуальним є утвердження загальних засад демократії — захист свобод, прав громадян. Примусове волевиявлення під час виборів відбувалося через керівників структур, призначених адміністрацією Президента. Людей під загрозою звільнення змушували до певних дій. Такий політичний вплив через кадрові рішення призвів до розмежування влади і народу. Утворилася прірва. Ця прірва, власне, й спричинила нинішні події. Нове покоління, виховане в незалежній Україні, виявилося спроможним до добре організованого виступу за громадянські права. Ще раз наголошую — це дуже фундаментальне явище.

— І все-таки після хвилі піднесення, після страйків настануть будні, копітка робота — в ім'я того самого демократії. Чи готове до них суспільство і молодь зокрема?

— Безсумнівно, важко буде відходити від ейфорії, від дивовижного почуття братерства, яке проявляється в масових акціях, і знову повертатися до індивідуального життя, до свого робочого місця. Я хотів би закликати всіх уже зараз виробляти план післяреволюційних дій. Щоб позитивний потенціал проявився у професійному житті. Щоб цей здобуток став фундаментом потужного особистісного росту кожної людини. А школа, яку проходять нині наші сини й дочки, залишиться з ними назавжди.

Розмову вела Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

На знімку: доктор економічних наук, професор Степан Давимука.

Фото з архіву.

ЗВЕДЕНИЙ ЗВІТ
про надходження та використання коштів виборчого фонду кандидата на пост Президента України

Вітренко Наталії Михайлівни

1.Надходження коштів на накопичувальний рахунок виборчого фонду

Код надходження	Джерело надходження	Сума (грн)
1	Кошти політичної партії, яка висунула кандидата на пост Президента України (Прогресивна соціалістична партія України)	1958550,00
2	Власні кошти кандидата на пост Президента України	0,00
3	Добровільні внески фізичних осіб	136475,00
99	Усього (1+2+3):	2095025,00

2. Використання коштів виборчого фонду

Код статті витрат	Стаття витрат	Сума (грн)
1000	Сума витрат виборчого фонду (1100+1200+1300+1400):	2074421,51
1100	Виготовлення матеріалів передвиборної агітації (1110+1120+1130+1140+1150):	206293,30
1110	друкованих матеріалів	201676,35
1120	відеозаписів	1474,74
1130	аудіозаписів	3142,21
1140	предметів, матеріалів (сувенірів, канцтоварів тощо)	0,00
1150	придбання канцтоварів, паперу, інших предметів і матеріалів для виготовлення матеріалів передвиборної агітації	0,00
1200	Використання засобів масової інформації (1210+1220):	1868128,21
1210	Оплата ефірного часу (1211+1212):	1648286,85
1211	на телебаченні	1103345,07
1212	на радіо	544941,78
1220	Публікування агітаційних матеріалів у друкованих засобах масової інформації	219841,36
1300	Інші послуги, пов'язані з проведенням передвиборної агітації (1310+1320+1330+1340+1350+1360):	0,00
1310	транспортні послуги та утримання транспортних засобів	0,00
1320	Оренда приміщень, обладнання тощо, крім витрат за кодами 1330,1340,1350	0,00
1330	оренда технічних засобів для ведення передвиборної агітації	0,00
1340	оренда приміщень для проведення зустрічей з виборцями	0,00
1350	виготовлення (оренда) рекламних щитів	0,00
1360	Послуги зв'язку (1361+1362):	0,00
1361	послуги електрозв'язку	0,00
1362	послуги поштового зв'язку	0,00
1400	Інші витрати на передвиборну агітацію	0,00
Сума невикористаних коштів виборчого фонду		20603,49

Звіт подано 15 листопада 2004 року

ЗВЕДЕНИЙ ЗВІТ
про надходження та використання коштів виборчого фонду кандидата на пост Президента України

Нечипорука Володимира Павловича

1.Надходження коштів на накопичувальний рахунок виборчого фонду

Код надходження	Джерело надходження	Сума (грн)
2	Власні кошти кандидата на пост Президента України	0,00
3	Добровільні внески фізичних осіб	10000,00
99	Усього (2+3):	10000,00

2. Використання коштів виборчого фонду

Код статті витрат	Стаття витрат	Сума (грн)
1000	Сума витрат виборчого фонду (1100+1200+1300+1400):	9908,08
1100	Виготовлення матеріалів передвиборної агітації (1110+1120+1130+1140+1150):	9400,00
1110	друкованих матеріалів	9400,00
1120	відеозаписів	0,00
1130	аудіозаписів	0,00
1140	предметів, матеріалів (сувенірів, канцтоварів тощо)	0,00
1150	придбання канцтоварів, паперу, інших предметів і матеріалів для виготовлення матеріалів передвиборної агітації	0,00
1200	Використання засобів масової інформації (1210+1220):	0,00
1210	Оплата ефірного часу (1211+1212):	0,00
1211	на телебаченні	0,00
1212	на радіо	0,00
1220	Публікування агітаційних матеріалів у друкованих засобах масової інформації	0,00
1300	Інші послуги, пов'язані з проведенням передвиборної агітації (1310+1320+1330+1340+1350+1360):	0,00
1310	транспортні послуги та утримання транспортних засобів	0,00
1320	Оренда приміщень, обладнання тощо, крім витрат за кодами 1330,1340,1350	0,00
1330	оренда технічних засобів для ведення передвиборної агітації	0,00
1340	оренда приміщень для проведення зустрічей з виборцями	0,00
1350	виготовлення (оренда) рекламних щитів	0,00
1360	Послуги зв'язку (1361+1362):	0,00
1361	послуги електрозв'язку	0,00
1362	послуги поштового зв'язку	0,00
1400	Інші витрати на передвиборну агітацію	508,08
Сума невикористаних коштів виборчого фонду		91,92

Звіт подано 3 грудня 2004 року

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 4 Закону України «Про металобрухт»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Частину третю статті 4 Закону України «Про металобрухт» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 25, ст. 212; 2001 р., № 1, ст. 3; 2003 р., № 6, ст. 52) викласти в такій редакції:

«Обов'язковою умовою на отримання ліцензії є акт обстеження місцевими державними адміністраціями спеціалізованих або спеціалізованих металургійних переробних підприємств на їх відповідність вимогам цього Закону (далі — акт обстеження місцевими державними адміністраціями), який складається протягом п'ятнадцяти календарних днів з дня подачі заяви. Місцеві державні адміністрації можуть делегувати виконавчому органу відповідних сільських, селищних, міських рад повноваження щодо обстеження спеціалізованих або спеціалізованих металургійних переробних підприємств на їх відповідність вимогам цього Закону. У містах Автономної Республіки Крим, на території яких не поширюється повноваження районних державних адміністрацій, акти обстеження складаються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, яка може делегувати ці повноваження виконавчому органу відповідних рад. Відмова у видачі акта обстеження може бути оскаржена в установленому порядку».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
4 листопада 2004 року.
№ 2165-IV.

Голова Київської міськдержадміністрації О. Омельченко вважає рішення «Нафтогазу України» обмежити постачання газу компанії «Київгаз» на 30 відсотків політичним

ОПЕРАЦІЯ «АНАДИР»: НА КУБУ — З ЛИЖАМИ

42 роки тому через кризу, що спалахнула в Карибському морі, світ опинився на межі світової ракетно-ядерної війни. Сьогодні, коли розголошено архівні документи, пов'язані з подіями того часу, коли ще багато живих учасників операції, хотілося б повернутися до тих днів і частково встановити, як це було.

Одержуючи від Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Куба в Україні Хуліо Гармендія Пенья нагороду острова Свободи, луганські ветерани Карибської кризи вочевидь не почували себе героями. Скоріше за все, медаль немов би встановлювала справедливість, нехай навіть із запізненням у сорок років. У той час цим сивоволосим воїнам-інтернаціоналістам було ледве за двадцять і вони мало що знали про американо-кубинські відносини, коли сідали в трюми кораблів і відбували в невідомому напрямку. Вони були солдатами і виконували свій військовий обов'язок. Пізніше все побачили своїми очима і багато що зрозуміли.

Перебуваючи в Атлантиці, капітани кораблів мали відкрити секретні пакети

Після перемоги Кубинської революції острів перестав бути вотчиною США, і це дуже зачіпало амбіції американців. На Кубу покотилися санкції у вигляді економічної блокади. Розраховуючи на швидкий і успішний результат, американці послали на Плайя Хірон озброєну бригаду. Але кубинці розбили її буквально за три дні. Президент США Джон Кеннеді змушений був визнати: перемога має багато батьків, а поразка завжди стає сиротою. Визнавши тим самим своє фіаско в організації вторгнення на острів, Вашингтон, однак, не збирався відступати. Він готувався до інтервенції.

Тодішній лідер Радянського Союзу Микита Хрущов почав міркувати, як захистити дружню Кубу від практично невідворотної навали американців. Йому спало на думку встановити на кубинській території ракети середнього радіуса дії з ядерними боєголовками. Хрущов дуже розраховував на те, що присутність такої зброї остудить гарячі голови хазяїв Білого дому. 24 травня 1962 року на спільному засіданні Президії ЦК КПРС і Ради Оборони було заслухано доповідь міністра оборони Родіона Малиновського і прийнято рішення про початок операції з переправлення на Кубу радянських стратегічних ракет. Операція одержала кодову назву «Анадир» — за населеним пунктом на крайньому північному сході Росії.

Частини і підрозділи комплектувалися поспішно. Велика увага приділялася національності, дисциплінованості, моральним якостям і професіоналізму. Відбирали солдатів і матросів другого і третього років служби. З Луганщини для такого відрядження було відібрано близько 100 осіб.

— Після технікуму мене призвали до зенітної ракетної дивізії у Синельниковому Дніпропетровської області, — розповідає Володимир Олександрович Гетьман. —Прослужив уже рік, коли мене викликали в штаб для розмови. Потім на комісію. Я вирішив, що мене готують до підвищення по службі, але коли сфотографували в білій сорочці і краватці для документів, задумався. Одного разу вночі — тривога: терміново згорнути техніку і підготувати її до маршу. Їхали добу в невідомому напрямку, а коли ешелон зупинився, побачили море...

Під командуванням генерал-майора І. Стеценко було сформовано спеціальну ракетну дивізію. Транспортували людей і техніку можна було лише морем. Але зробити це треба було так, щоб американці нічого не запідозрили. Тому для маскування створили легенду про нібито маневри, які було намічено на півночі, куди перекидалася техніка і жива сила. Для підтвердження легенди на борт суден вантажили лижі, теплий одяг. Ракети і військову техніку ховали в трюми, або камуфлювали під сільськогосподарські машини. Навіть капітани кораблів не знали кінцевого пункту морського походу. Уже перебуваючи в Атлантиці, вони мали відкрити секретні пакети, в яких їм було наказано відправлятися на Кубу.

Особовому складу, що розміщувався під палубою, довелось працювати в дуже важких умовах. Жара в середині корабля була нестерпною, незважаючи на те, що команда безперервно поливала палубу водою. Виходити наверх дозволялося лише на деякий час, групами не більш як 5—6 осіб. Розповідають, що в окремих випадках солдатів і матросів навіть приходилося переодягати у жіночий одяг.

Нам видали цивільний одяг...

— Коли ми прибули на судно, — згадує Володимир Петрович Кулибаба, — нам видали цивільний одяг. Рейс був довгим, було жарко. Нам сказали, що ми йдемо на Кубу з місією доброї волі, виконувати важливе урядове завдання.

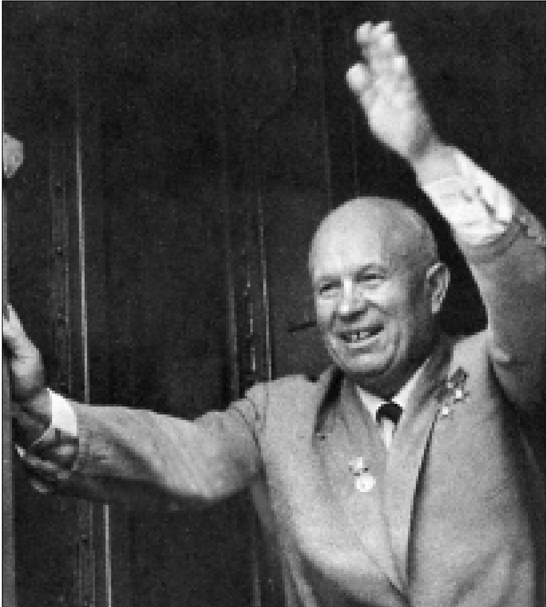
— А нам повідомили, що на морі відбуватимуться маневри збройних сил країн Варшавського Договору, — продовжив тему Володимир Олександрович Гетьман. — Але перед тим, як пройти Босфор, видали цивільний одяг і наказали переодягтися. На морі ми були два тижні. Вони були дуже важкі. Ми знемагали від жари, і тільки коли вийшли у відкритий простір, на палубі спорудили басейн. Американські літаки над нами літали, але, схоже, нічого підозрілого не помічали.

Фідель КАСТРО.

Джон КЕННЕДІ.

Микита ХРУЩОВ.

Але американці відчули щось недобре у кількості суден, що різко зросла і тримала курс на острів. Їхні літаки оглядали і фотографували радянські кораблі, але бачили тільки влаштований маскарад. Коли прибули на Кубу, судна розвантажували тільки уночі, за посиленої охорони із суші і моря. Кожні дві години водолази занурювалися у воду, щоб оглянути корабельні корпуси і дно бухти. Остерігалися диверсій.

Усім радянським військовослужбовцям категорично заборонялося говорити російською мовою. Вони знали основні команди іспанською.

— Я прослужив на Кубі рік і весь цей час ходив у цивільному одязі. З населенням ми не спілкувалися, —розповідає Володимир Петрович. — Перші місяці мої батьки не одержували від мене листів, зверталися в військкомат, але там про мене теж не було жодної інформації. І тільки через три місяці мені дозволили написати додому.

— А мої батьки одержали від мене лист тільки через півроку, — приєднується до розмови Володимир Олександрович. — Мати навіть у Міністерство оборони зверталася. І отримала відповідь: ваш син перебуває у відповідальному відрядженні. Повернеться — напише.

Як свідчать документи того часу, з 24 жовтня американці офіційно оголосили про встановлення навколо Куби морського карантину, щоб не допустити проходження на острів нових зарубіжних кораблів. У південних портах США відбувалося зосередження десантних суден для висадження на Кубі 150-тисячного угруповання військ. Навколо острова концентрувалися військові кораблі американського флоту. Війна здавалася неминучою. З американської території в Мексику потягнулися каравани біженців, шосе заполонили автомобілі з будиночками-причепами. З'явилися величезні наметові містечка. Англомовне населення однаково проклинало і вашингтонських верховодів, і кремлівських лідерів, що довели світ до критичного стану. Свідки тих подій визнають, що в найтяжчі для кризи дні — з 24 по 27 жовтня — в радянських військах на Кубі, чисельність яких досягла майже 42 тисячі осіб, відчувалася напруженість, але паніки не було. Солдати й офіцери готувалися вступити в бій разом з кубинцями, а якщо доведеться відступати, були налаштовані вести партизанську боротьбу.

Голова Української ради воїнів-інтернаціоналістів «кубинців» Михайло Олексійович Лопатін розповідає:

— У відповідь на польоти американської авіації, що не припинялися над територією Куби, 27 жовтня було прийнято рішення застосувати зброю. Того дня радянська ракета збила літак-розвідник У-2, що летів на висоті 21 кілометра. Майже водночас кубинці знищили винищувач Ф-106. Здавалося, війни не уникнути. Однак у тодішніх керівників Кремля і Білого дому вистачило волі і мудрості, щоб не втягнути світ у безодню ядерної катастрофи. Кеннеді вистояв перед натиском своїх «яструбів» завдати удару по Кубі і радянським військам. Відступив і ініціатор операції «Анадир» Микита Хрущов. Привселюдно він заявив про готовність вивести радянські ракети з Куби за умови відмовлення американців від ідеї вторгнення на острів.

...Десятиліття учасники так званої ракетної кризи змушені були мовчати. Можливість сказати правду з'явилася в них тільки після розвалу Радянського Союзу. Уряд Куби не залишився невдячним. Усіх учасників тих подій було представлено до кубинської нагороди. Але на Луганщині з 92 її одержали тільки 36 осіб.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

***P. S.** Автор висловлює подяку генерал-полковнику Михайлові Лопатіну за надані матеріали.*

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО

Яка ціна праці
наших металургів і гірників?

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Найсуттєвіше доповнення, яке щойно внесено в галузеву угоду профспілки металургів та гірників України з роботодавцями, стосується зростання заробітної плати. Про це повідомив голова ЦК профспілки Володимир Козаченко. Адже куди це годиться, вважає Володимир Іванович, що у нас оплата праці в собівартості продукції становить сьогодні лише 8 — 12 відсотків, а у більшості інших країн, котрі ми називаємо цивілізованими або розвиненими, 50 і більше відсотків?!

Однак зараз у металургійних регіонах майже в один голос кажуть, що немовби з оплатою праці людей вогненної професії нині все гаразд. Хоч каски від радості вгору підкидай. У Кривому Розі, Дніпродзержинську, Дніпропетровську, Запоріжжі чи Маріуполі, мовляв, металурги сповна задоволені теперішніми заробітками і тих самих роботодавців ладні мало не на руках носити. Але це, пояснює Володимир Козаченко, дивлячись від чого «танцювати». Коли від «середньої температури по шпиталю» — то одна річ. А якщо спробувати від «стартової», себто офіційно мінімальної вартості робочої сили, виходить справді інакше. Щонайменше, скільки одержує будь-який робітник у США за одну годину робочого часу, — це 2 долари. А у нас щонайбільше — 26 центів. Тож, як кажуть в Одесі, — дві великі різниці.

До речі, ще одна принципова новизна, внесена до галузевої угоди соціального партнерства. За наполяганням профспілки власники заводів, комбінатів та рудників (далі цитую за оригіналом) мають «зменшити кількість працюючих, які одержують місячну зарплату нижчу від прожиткового мінімуму у 2005 році на 20, а у 2006 році ще на 20 відсотків». Ясно, що й ця нова умова не випадкова. Вона теж на противагу отій середній зарплаті у галузі, якою там і тут поспішать навіть пишатися. Бо насправді виходить так, твердить Володимир Козаченко, що й на загалом «благополучних» підприємствах середні заробітки на брата зростають переважно за рахунок підвищення платні вищим посадовцям-керівникам, менеджерам та спеціалістам і аж ніяк не пересічним робітникам. Серед робітників, навпаки, зростає кількість тих, хто за місяць отримує набагато менше від прожиткового мінімуму. А в рівні прожиткового мінімуму якраз собака і зарита. Разом з Харківським інститутом праці та соціально-економічних досліджень профспілка металургів і гірників першою в Україні скрупульозно розрахувала справжній прожитковий мінімум людей, зайнятих у гарячому виробництві. То для горнових доменних печей, сталеварів і вальцювальників прокатних станів він сьогодні має сягати 2350 гривень. А для тих, хто тут працює в суміжних та допоміжних цехах, понад тисячу гривень на місяць. Отож зовсім не 386 гривень, як це встановлено державою.

Звідси й ті обов'язкові стандарти оплати праці гірників та металургів, котрі визначила і тепер відстоює профспілка. Від них вона й «танцює», не збираючись зупинятися. А мета зводиться до того, щоб уже наступного року тарифні ставки кваліфікованих робітників вищих розрядів та основних професій сягали не менш як 90 відсотків від реального прожиткового мінімуму. Це на залізорудних видобувних і збагачувальних підприємствах та на підприємствах так званих металургійних переділів. На всіх інших — не нижче, ніж 80 відсотків.

В обох випадках зарплата повинна перевищувати дві тисячі гривень на місяць. Що, погодьтеся, пристойно. Та робоча сила вже і не може коштувати у нас менше. Така її ринкова ціна. Дешевою праця людей просто не повинна бути — ось політика профспілки металургів та гірників України, яку вона не стала відкладати на «кращі часи».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

А ЯК У НИХ?

Під маркою боротьби з тероризмом...

Німецька політика експорту зброї викликає занепокоєння серед самої правлячої коаліції. «Червоно-зелені» члени парламенту вимагають від уряду більше прозорості і жорсткіших правил надання дозволу на експортування зброї.

За звітом, що його надав кабінет міністрів, торік було дозволено вивезення за кордон німецьких озброєнь на 4,9 млрд. євро. Попереднього року ця сума становила 3,3 млрд. євро. Міністерство економіки обґрунтувало таке зростання експорту передовсім «одиничними трансакціями», приміром, поставок корветів у Південну Африку та Малайзію. 67 відсотків усього експорту спрямовано в держави—учасниці ЄС, НАТО та в інші країни. Як повідомляється у звіті, загалом уряд ФРН обмежує вивезення зброї.

Представники фракцій правлячої коаліції виявили порушення у розвитку експорту «дрібної» зброї, а також військових поставках на Близький та Середній Схід, «що викликає запитання на тлі збройної політики, орієнтованої на дотримання прав людини». На думку політиків, боротьба з тероризмом не повинна призвести до послаблення жорстких стандартів. Крім того, депутати бундестагу вимагають запровадження основного правила: «нове на старе» щодо «дрібної» зброї. Це означає, що під час поставок нових товарів мають знищуватися старі.

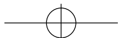
Торік Німеччина постачала найбільше озброєнь таким країнам: США — на 492 млн. євро, Греції — на 462 млн. євро, Малайзії — на 461 млн. євро, Туреччині —на 440 млн. євро, Південній Африці — на 428 млн. євро, Іспанії — на 360 млн. євро, Нідерландам — на 355 млн. євро.

Навіть самі німецькі політики занепокоєні тим, що під робочою назвою «боротьба з тероризмом» у неспокійні регіони знову безперешкодно постачається так звана дрібна зброя. Сама назва звучить невинно. Але в часи нових «несиметричних» війн «дрібна зброя» стає головним смертельним інструментом.

Валентина ПИСАНСЬКА.

60 тонн техніки: панцерник «Леопард» — німецький ходовий товар.

ОБ’ЄКТИВ

3 грудня. Верховний Суд України скасував постанову ЦВК від 24 листопада про обрання Віктора Януковича президентом України та постановив провести повторне голосування по виборах президента України.

5 грудня. Львів. Молитовний хід віруючих різних конфесій за мир і злагоду в Україні.

4 грудня. Севастополь. Мітинг на підтримку Віктора Януковича.

Акція громадянської непокори на столичному майдані Незалежності. ►

6 грудня. Засідання консультативно-дорадчої ради з питань місцевого самоврядування при Голові Верховної Ради України.

7 грудня. Президент України Леонід Кучма та Голова Верховної Ради України Володимир Литвин провели зустріч з представниками парламентських фракцій та груп ВР, на якій обговорювали можливості виведення України з політичної кризи.

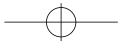

8 грудня. Верховна Рада України 402-ма голосами прийняла пакет законів «Про внесення змін до Конституції України», «Про зміни до Конституції щодо удосконалення системи самоврядування» та Закон «Про особливості застосування Закону України «Про вибори Президента України» при повторному голосуванні 26 грудня 2004 року».

9 грудня. Київ. Міністр з питань надзвичайних ситуацій Григорій Рева заклав перші цеглини у фундамент житлового будинку для працівників МНС.

Сім днів з життя країни очима фотокореспондентів Олександра ВОСКРЕСЕНСЬКОГО, Олександра КЛИМЕНКА, Сергія КОВАЛЬЧУКА, Анастасії СИРОТКІНОЇ та УНІАН.

Сила братів Кличків

Із знаменитої Вільшаної, мальовничого сотенного містечка, оспіваного Тарасом Шевченком у «Гайдамаках», походить старовинний козацький рід Кличків. Місцеві довгожителі добре пам'ятають могутніх дідів — прадідів всесвітньо відомих спортсменів Віталія та Володимира Кличків.

До того ж вимовляють вільшанці їхнє прізвище з наголосом на першому складі. Предки братів, переповідають, мали не лише міцну статуру, а й сильний голос.

Вони були близькими до гетьмана і відповідали на Січі, а згодом у козацьких слободах за скликання товариства. Тому й назвали їх Кличками. Досі є тут одне з урочищ — Склик. А один з хуторів («Голос України» торік про нього розповідав) — Кличкове.

З оповіді Пантелеймона Метика

У центрі Вільшаної з постамента грізним поглядом дивиться незламний Максим Кривоніс, вірний побратим, полковник Богдана Хмельницького. За народними переказами герой визвольної війни народився саме тут, на березі тихої Вільшанки. Цілий рік жив у містечку десятилітній Тарас, вісім років — його майбутній учитель і земляк — художник Іван Сошенко. Неподалік народився видатний композитор Олександр Кошиць... Жителі селища пишаються: он скільки українських лицарів сили і духу пов'язані своїм життям зі славною Вільшаною! Тепер

ось, з гордістю додають, «знайшлися» брати Клички, сучасні народні герої, коріння роду яких міцно переплелося у вільшанській землі!

...Про історію, людські долі, тернисті її шляхи-дороги говорили ми з моїми супутницями, прямуючи на Моргунів хутір. Секретар сільської ради Ольга Василівна Щекотіхіна та колишній ветлікар Тетяна Степанівна Іваненко багато знали переказів старожилів про свій рідний край. На хуторі зустрілися з Пантелеймоном Романовичем Метиком, ветераном колишнього колгоспу, котрий добре пам'ятав діда Віталія та Володимира, Родіона Петровича Кличка.

— Але в селі називали його чомусь Арійоном, — пригадував наш оповідач. — Мій батько, Роман Юхимович Метик, 1900 року народження, сусідив з Кличками. На початку двадцятого століття у центрі Вільшаної, біля волості, жили з родинами два брати — Арофей і Петро. Вони доводяться прадідами Віталію та Володимирові. Брати були гречкосії. Мали землю, худобу, реманент. Здорові і кремезні були ті люди. І дуже совісні. Завжди допомагали убогим вдовам, сиротам.

...Наприкінці двадцятих почалася колективізація. Брати Арофей і Петро Клички не сприйняли «червоних» закликів і продовжували хазяйнувати самостійно. До їхніх осель зачастили активісти з комнезаму. Однак господарі не бажали відводити своїх коней та волів на суспільний двір. Їх визнали куркулями і силою забрали нажите чесною працею добро. У голод 1933 року загинув старший брат Арофей. На плечі Петра лягли турботи й про братову сім'ю...

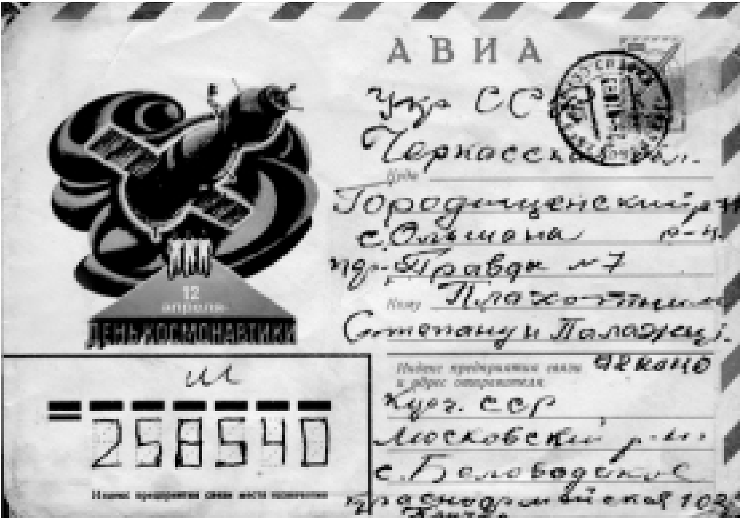
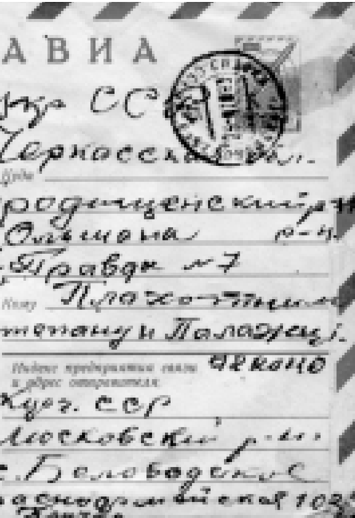
— Після Арофея залишилося троє дітей — Іван, Параска і Євдокія, — вів далі Пантелеймон Романович. — У Петра було теж трійко: Арійон, Федір і Явдошка. Арійон, він мабуть-таки записаний правильно Родіон, перед 1941-м пішов у Смілу і служив у міліції. Востаннє я його бачив у війну. Він потрапив в оточення, тяжко захворів і жив з дружиною у батьківській хаті. Голодно і холодно було в ті роки. Кличко мав золоті руки і кравцював. Цим і заробляв на прожиття, — завершив розповідь Метик. Про подальшу долю свого односельчанина цей чоловік не знав. Він уперше почув і про його знаменитих онуків.

Коли я показала хутірському хранителеві історії фотоплакат, на якому зображено Віталія та Володимира, Пантелеймон Романович з подивом вигукнув: «Оцей старший — вилитий дід Арійон!» І вказав на Віталія: «Видко, й характер дідів — не здасться, хоч кров точи з нього! Справжній козак!» — дав оцінку хуторянин.

Тамара і Родіон

— Родіон Петрович Кличко оселився на нашій вулиці перед війною, — розповіла смілянська старожителька, колишня працівниця книгарні, Валентина Миколаївна Вербицька. — Він одружився з учителькою початкових класів Тамарою. Яка це гарна

була пара! Він — чорнявий, високий, кремезний, вона — струнка, легка, мов хмаринка. Тамара мала чудовий голос і знала безліч українських народних пісень. Дружина Родіона говорила добірною українською мовою. Це для нас, дітлахів, було дивиною. Так вона привчала говорити й сина Володю...

У 1941 році Кличка, працівника смілянської міліції, направили на перепідготовку до Дніпропетровська. Тут його й застала звістка про війну. Міліціонерів почали готувати до передислокації і відправки на фронт. Тим часом Дніпропетровськ і околиці уже бомбували. Міліціонери, які рухалися у напрямку розташування радянських військ, потрапили в оточення. Більшість з них загинули, бо не змогли прорватися крізь вороже кільце. Кличко після кількох тижнів балансування між життям і смертю пройшов крізь свинцеві дощі і пішки рушив до Сміли...

— Коли Родіон Петрович постукав у вікно свого будинку, йому ніхто не відповів, — зі сльозами на очах переповідала Валентина Вербицька. — Всю його родину: Тамару, їхнього сина, батьків та її брата арештували німці і відправили до концтабору...

Переодягнувшись у цивільне, Кличко пішов шукати рідних. Живою він знайшов лише дружину. Володю, Тамариних батьків і брата нацисти розстріляли...

— Що вони, нещасні, пережили тоді, один Бог відає... — журливо хитала головою стара жінка. — Думаю, тільки безмежні Родіонові любов до дружини, сила волі і мужність допомогли їм вистояти і вижити. Більше двох років доглядав він напівживу Тамару у Вільшаній. Сам схудлий, хворий, але незламний, непохитний він переміг смерть.

Після війни Родіон Петрович Кличко, старший лейтенант, знову служив у Смілі, в міліції. В 1946 році у них з дружиною народився хлопчик. Його назвали Володею... Тамара заново вчилася посміхатися, співати для сина колискових пісень. Налагоджувалося життя, Володя ріс міцним, товариським, кмітливим хлопчиком. Та попереду на Кличків чекали нові нелегкі випробування долі...

З далекої Киргизії

— Мої батьки, Степан та Палажка Плахотні, жили поруч з Явдошкою Кличко — так цю жінку до самої її смерті називали у Вільшаній, — прилучилася до спогадів Тетяна Степанівна Іваненко. — Явдошка була рідною сестрою Родіона Петровича. Під час війни її забрали як остарбайтера до Німеччини. Вона пережила там тяжкі роки примусової каторжної праці. Повернулася з неволі і жила самотньо у батьківській хаті. Явдошка була неграмотною, і моя мама писала на її прохання листи братам — Федору та Родіону Кличкам.

Федір, тяжко поранений на фронті, потрапив до госпіталю аж у Киргизстан. Там дізнався про трагедію, що сталася у Вільшаній: його дружина загинула від рук невідомих зайд. Федір залишився жити в Киргизії і згодом запросив до себе й Родіона. Старший брат, в якого на той час було вже троє дітей і жилося дуже сутужно, погодився переїхати зі Сміли на нові землі.

— Аж до 70-х років, до її смерті, надходили Явдошці з Киргизії листи від братів та племінників, — продовжувала розповідати Тетяна Степанівна. — Ще й досі на горищі у мого брата Віктора Плахотнього є, мабуть, листи старших Кличків. Бо ось недавно знайшли конверта, надісланого з села Біловодського, з Киргизії...

Пригадували також мої співрозмовники, як у 60-х минулого століття приїздив на батьківщину у гості юний лейтенант, військовий льотчик Володимир Кличко, син Родіона Петровича. Високий, підтягнутий, дуже красивий. Дівчата не могли від нього відірвати очей. Та вибрав молодший Кличко сибірячку. Втім, походила його Надія також з давнього українського роду. У 1971 та в 1976 роках народилися у Кличків два сини — Віталій та Володимир, майбутні знамениті спортсмени, гордість України.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімках: на хуторі Моргуновому; Володимир Кличко **(ліворуч)** з другом дитинства у Смілі — початок 50-х років; конверт з далекої Киргизії від Кличків до Вільшаної.

Фото автора та з родинного архіву Валентини Вербицької.

Автор дякує за допомогу в пошуку архівних матеріалів полковнику управління МВС у Черкаській області Сергію Радченку.

Ювіляр, який знає секрет молодості

Професіоналізм, чесність, патріотизм є сутністю особистості генерального директора ВАТ «Івано-Франківський завод «Промприлад» Павла Дикого. Мабуть, власне, цим можна пояснити те, чому це машинобудівне підприємство не розвалилося, не збанкрутувало, як сотні інших в області, а зберегло своє виробництво і кадри, працює прибутково, не має боргів і вперто й наполегливо розширює своє місце під сонцем на вітчизняному і світовому ринках.

Певною мірою це підприємство можна назвати унікальним, бо воно чи не єдине в Україні ось уже понад 40 років спеціалізується на виготовленні контрольно-вимірювальних приладів та газового обладнання. Коли згадати, якою гострою для України є проблема енергозбереження, то можна сказати, що підприємство випускає технічні засоби, які фіксують, наскільки дбайливі й економні ми господарі, допомагають нам такими стати. Це лічильники газу, коректори об'ємної витрати газу з модемним зв'язком, фільтри, діафрагми, а також перетворювачі різниці тиску, мазутоміри, блоки для потреб атомних станцій, манометри тощо.

Загалом уся продукція підприємства сертифікована і занесена в Держреєстр України та країн, що імпортують ці прилади. І ті, хто хоч раз мав справу з «Промприладом», пересвідчилися: івано-франківська продукція високоякісна, сучасна і надійна. Найкраще свідчення цього — обсяг експортної продукції порівняно з аналогічним періодом минулого року зріс більш як на 40 відсотків. Вироби підприємства відповідають усім європейським стандартам. Крім того, вони значно дешевші, ніж зарубіжні аналоги.

Споживачі добре знають «Промприлад» і, так би мовити, з побутового боку. У торговому центрі заводу вони можуть придбати для свого господарства виготовлені тут металеві штахети для огорожі, каналізаційні решітки з чавуну, огорожі чавунні, плити кухонні, колосники та дверці для кухонних печей, кронштейни для кріплення водостічних ринв, поштові скриньки, кришки поліетиленові, горщики для квітів, санкомплекти, поршневі водяні помпи, гайки, болти, гвинти тощо.

А ще це підприємство відоме своїми парасолями, які не лише гарні на вигляд, а й надійні та довговічні в експлуатації. До речі, парасолі, сказав Павло Ілліч, можуть випускатися з різними логотипами. І запропонував випустити партію парасоль з логотипом «Голосу України», тим паче що в газеті скоро ювілей.

Утім, «Промприлад» теж готується до ювілею, який відзначатиме наступного року. Ювілей у нього солідний — столітній. Тож маємо добрий привід ще не раз зустрітися з цим колективом, де з наступного року на 50 осіб розшириться коло наших читачів. Намагатимемося, щоб вони полюбили нашу газету і знайшли в ній надійного інформаційного партнера.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

На знімку: члени правління ВАТ «Промприлад». У центрі — генеральний директор, заслужений машинобудівник України Павло Дикий.

Коли я показала хутірському хранителеві історії фотоплакат, на якому зображено Віталія та Володимира, Пантелеймон Романович з подивом вигукнув: «Оцей старший — вилитий дід Арійон!»

КУРІНЬ

К С И В А

Старшина почув характерне для шаленої швидкості автомобіля лопотіння протекторів коліс, і серце його радісно тьохнуло.

— Сто тридцять чотири! — вигукнув сержант, усім своїм єством припавши до радара, але вольовий жест старшини вже перепинив шалену гонитву порушника.

Лискучий коштовний лімузин, гальмуючи, проїхав далеко вперед і тепер нахабно пер заднім ходом просто на засідку інспекторів дорожнього руху. Мабуть, і в цього ксива, — майнула дражлива здогадка, і радісне збудження старшини згасло. Переднє скло металевого красеня плавно поїхало вниз і в темній щілині з'явилася картка, призначення якої старшині було надто відоме...

— Бережіть себе! — похмуро прохрипів інспектор, і клята розцяцькована залізяка, вискнувши, зірвалася з місця так прудко, немов це ганебне дійство відбувалося не на столичному проспекті, а десь на трасі «Формули 1».

Сьогодні, як ніколи, зухвалість крутяків не мала меж. Старшині вже вшосте, як то кажуть, тикали в пику «залізними» ксивами від усіляких грізних офіційних відомств за підписами таких людей, що годі про це й патякати, і проти міці, яка стояла за ними, старшина був безсилий, мов той яструб з перебитими крилами. Раптом старшина уздрів щось косо-блякло-криве та ще й, здається, радянського походження, яке, проте, рухалося з неймовірною для свого фізичного стану швидкістю.

— Сто п'ятнадцять! — радісно вигукнув сержант, і долю нещасного сміливця було вирішено. Гальмування було звуковим: авто рипіло й деренчало, скреготіло й скавучало, але дивним робом спромоглося зупинитися якраз біля чобіт інспектора.

Душа старшини ластівкою злетіла над асфальтом до небес, він набрав повні легені повітря, щоб гавкнути, загарчати, визвіритись на цього невдаху за все те, що йому належить по закону, а ще й за того і отого хлопців... Але повітря затамувалося в легенях, як заклякла й динамічна, готова до енергійних кульбітів поза охоронця дорожнього порядку й спокою: на прим'ятій ламінованій картонці красувався підпис людини, від самої лиш згадки про яку старшина рвучко виструнчився і віддав честь. У відповідь високоповажний металобрухт гучно пальнув з глушника й хутко розчинився у сивому смердючому вихлопі.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Терпець старшини урвався, він підтюпцем вискочив на дорогу і, сизий від люті, так замахав жезлом, що той аж підсвистував на вітрі, виписуючи енергійні кола.

— Геть, падлюки, геть, козирні, ітить вашу нехай! — пританцьовуючи, верещав уражений в законних правах начальник.

У цей само час тією дорогою проїздив сивий генерал. Звичайно, його лімузин не пас задніх на проспекті, але попри поважну швидкість досвідчене око старого службіста зафіксувало несамовиті танці молодшого командира.

— Давно не бачив такої філігранної техніки володіння жезлом, — зачаровано вимовив генерал. — Та хіба зараз вчать цьому витонченому мистецтву?!... От, пам'ятаю, років з тридцять тому існував особливий взвод регулювальників дорожнього руху. О, яке це було дійство! Гурти людей збиралися на перехрестях, щоб помилуватися блискавичними порухами жезла у вправних професіоналів.

Генерал було замислився, але особливо цінна думка змусила його різко повернутися до водія й чітко викарбувати прості й змістовні слова наказу:

— От що, Федю, довідайся про особу цього орла і доповіси — я його заохочу.

Генерал почухав потилицю і його ніби осяяло:

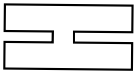
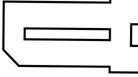
— О! Підпишу йому ксиву, оту, наймоцнішу, про те, що власникові її можна все і всюди... А що? В хороших руках їй ціни немає... Принаймні якомусь доброму чоловікові, либонь, знадобиться!

Юрій БОЛЬШАК.

ОГОЛОШЕННЯ

Видачу паспортів прикриття тимчасово припинено. Закінчилися стратегічні запаси тухлих яєць, фальшивих протоколів та вибухівки.

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1618 р. Деулінське перемир'я. Укладене між Росією та Річчю Посполитою після невдалої спроби поляків захопити Москву. Під владою Польщі залишилася, зокрема, Чернігово-Сіверська земля. ■ 1894 р. У Парижі відкрилась перша всесвітня виставка автомобілів. ■ 1918 р. Народився російський письменник, борець з радянським режимом Олександр Солженіцин. ■ 1919 р. Утворено Всеукраїнський революційний комітет. ■ 1946 р. Створено Дитячий фонд ООН — ЮНІСЕФ. ■ 2003 р. Верховна Рада прийняла закон «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні». Заміна прописки реєстрацією.

Астрологічний прогноз
на 13—19 грудня 2004 року

Якщо ви маєте конкретні ділові пропозиції та ініціативи, то будьте готові самі розпочати їх втілювати в життя. Обставини можуть скластися так, що необхідно буде негайно приймати рішення і діяти.

ОВЕН. Якщо плануєте поліпшити житлові умови, знадобиться чимало грошей. Ви зможете їх отримати, взявши позичку або в борг. Але будьте уважні, домовляючись про умови і підписуючи документи, щоб уникнути неточностей або помилок.

ТЕЛЕЦЬ. Завдяки тому, що з вами шукатимуть співробітництва, зможете значно розширити коло знайомих, збільшити кількість контактів із цікавими і потрібними людьми, збільшити обсяг інформації, що використовуєте.

БЛИЗНЮКИ. Творчий підхід до виконання звичних службових обов'язків дасть позитивний результат — це може бути велика премія або підвищення зарплати. У будь-якому разі ви отримаєте за виконану роботу більше, ніж розраховували. Ті, хто шукає нову цікаву, добре оплачувану роботу, можуть її знайти. Успішними будуть будь-які оздоровчі процедури.

РАК. Оточуючі вас сприйматимуть як людину авторитетну і значущу. Вияв дружелюбності і заступництва сприятиме зростанню вашої популярності. Використайте цей час для організації виставок і презентацій. Намагайтеся самі частіше відвідувати світські заходи. Кохана людина і діти будуть джерелом вашого натхнення.

ЛЕВ. У цей період можете вдало вирішити майнові справи, придбати престижну власність або щось цінне для дому. Домашня праця і турботи про сім'ю — на центральному місці. Можливо, ви від когось отримаєте приховану або негласну підтримку.

ДІВА. Цікаві знайомства, зустрічі і зв'язки з відомими і популярними людьми подарують вам нові надії і мрії. На цьому тижні плануватимете своє майбутнє, можете почати курс навчання або активізувати інтелектуальну діяльність.

ТЕРЕЗИ. Будете зосереджені на матеріальних проблемах. Цей тиждень сприяє зростанню ваших прибутків і будь-яким іншим фінансовим надходженням. Можете з начальством обговорити питання підвищення зарплати, а також кар'єрного зростання. Ті, що займаються самостійним бізнесом, можуть укласти вигідний і тривалий договір, який розширить справу.

СКОРПІОН. Вам варто продемонструвати свої здібності, рішучість і творчий підхід. Завдяки цьому зможете отримати цікаві перспективні пропозиції, пов'язані з розширенням інтелектуальної діяльності. Можете стати лідером або представником групи людей у контактах із іноземцями або закордоном.

СТРІЛЕЦЬ. Успіхи, яких досягнете, будуть приховані від інших, ви просто усвідомлюєте, які ваша внутрішня сила й можливості. Не варто демонструвати свої наміри і справжні інтереси. Можете отримати матеріальну допомогу або позику з прихованих джерел або від людей, які не прагнуть афішувати свою допомогу.

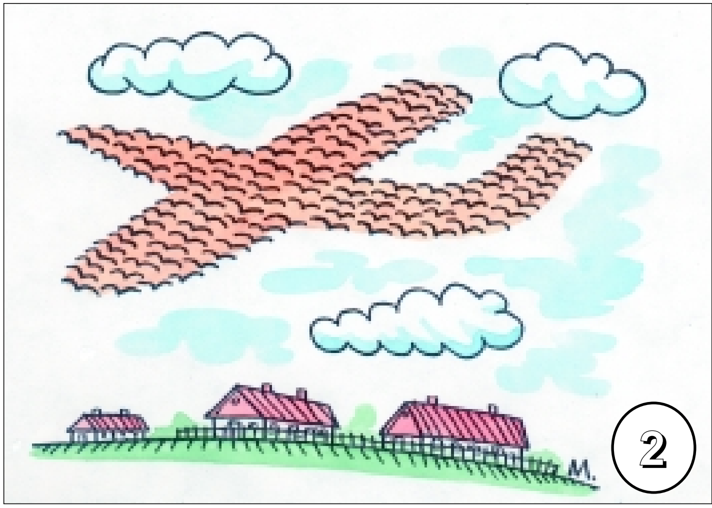
КОЗЕРІГ. Істотно наблизитеся до здійснення своєї мрії. Можете поставити перед собою нові престижні й перспективні цілі. Але ви не повинні діяти самостійно, ваші друзі або однодумці нададуть істотну підтримку і допомогу. Дружні стосунки можуть перейти в партнерські.

ВОДОЛІЙ. Цей тиждень запам'ятаєте, як дуже важливий для себе. Поставите нову професійну мету або наблизитеся до досягнення поставленої раніше. Можете отримати підвищення у службі або істотну допомогу начальства.

РИБИ. Важливе місце займатиме інтелектуальна діяльність і все, що пов'язано з новою інформацією стосовно невивчених питань і сфер діяльності. Тиждень сприятливий для запровадження нових і перспективних методів викладання, видавничої справи і законотворчості.

КАРИКАТУРИСТ ПРОДОВЖУЄ ТЕМУ

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Вивіска

Кабінет мафіозних кланів.

Відбій

Мафіозі, можете спати спокійно, переділу власності, кажуть, не буде!

Музичний кіоск

У всьому світі хто платить, той і замовляє музику. А в Берега Рябкової Кістки свій шлях розвитку: заплатив народ, а музику замовляють олігархи.

Остання надія

У праведній справі приватизації гігантів вітчизняної індустрії вся надія на тих, хто награбував мільярди.

Без проблем

Нарешті вийшов з кризи Кизяківський комбінат залізобетонних виробів. Після того, як обладнання здали в металобрухт, а цехи зрівняли з землею, про кризу на підприємстві ніхто й не заїкається.

Офіціоз

Вовче виття отримало в БРК статус другої державної мови. А неофіційно — навіть першої.

Олександр ПЕРЛЮК.

Тези й антитези

☞ **Англійський замок — головний удар по нашій замковій шпарині.**

☞ **Вуха — для того, щоб ми наслухалися всяких дурниць, язик — щоб інших дурити.**

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

ДОШКА ПОШАНИ «КУРЕНЯ»

Усіх по місцях...

Мал. Олександра ДУБОВСЬКОГО.

Кандидат у президенти України:

— Я кажу відповідально, що мине час — і ми поставимо все на місця...

Від чергового:

— *Якщо зважити на ваш відповідальний досвід, то гадаю, що це місце буде біля п...ічки.*

Зсув по фазі

Володимир Омельченко, міський голова Сум:

— Я не можу, коли тут намети... Будемо просити опозицію, щоб вона посунула на край свої конституційні права...

Від чергового:

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

— *Треба розуміти, що для вас рідний край — це «мій намет скраю»?*

Дохлий номер

Кандидат у президенти України:

— Мені як громадянину принизливо те, що відбулося у Сєвєродонецьку. Всі розуміють, що це дохла кляча, що таких сепаратистських ідей не існує.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Від чергового:

— *Справа не в тому, що кляча дохла, а в тому, що вершники без голови...*

Татусь Карло

Олександр Волков, народний депутат України:

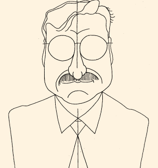
— Я, як завжди, тільки роблю президентів, а вони потім роблять, що хочуть.

Від чергового:

Мал. Миколи КАПУСТИ.

— *Гарне у вас хобі! Стругайте цих президентів і далі, тільки, благаю, не випускайте їх за межі своєї дачної ділянки...*

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Грудень холодний та сніжний — на хліб буйний та пишний

12 грудня — Парамона, або Передандрія. Дівчата збиралися в однієї з подруг, принісши з дому борошна. Тричі приносили з річки воду в роті, щоб замісити тісто. Випікали в печі пампушки, клали на ослін і пускали в хату зголоднілого собаку. Чий виріб він з'їдав найперше, та дівка найшвидше вийде заміж. Якщо до цього дня не випав сніг, зима буде теплою, а як з'явився — довгою і холодною.

13 грудня — Андрія. Дівчата багато ворожили, угадуючи свою долю. Андрію, Андрію, я тобі коноплі сію, пеленою волочу, бо я заміж хочу.

14 грудня — Наума. Пророк Наум наведе на ум. У давнину навчальний процес розпочинався першого грудня за тодішнім літочисленням. Це був найзручніший час, коли сільські діти мали змогу здобувати освіту.

17 грудня — Варвари. Великомучениця за віру. Дівчата ставили у воду вишневі галузки. Якщо вони зацвітали до Різдва, то це віщувало швидкий шлюб. Хто заспить на Варвару, той цілий рік буде сонливим.

Прикмети грудня

■ Грудень холодний, сніжний та з вітрами — на врожай.
■ Іній на деревах — на мороз, туман — на відлигу.
■ Починають плакати вікна — знизиться тиск і потепліє.

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

(р) Платні матеріали.

- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн., для підприємств і організацій — 6,00 грн. на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 3011233. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»